

ANKARA ÜNİVERSİTESİ VETERİNER FAKÜLTESİ
ANATOMİ ANABİLİM DALI

Diseksiyon ve Eksenterasyon
Laboratuvarı Çalışma Sistemi
Laboratuvar Güvenliği, Biyolojik Güvenlik
İlkeleri ve Hijyen Kuralları

Dr. Caner BAKICI

Öğrenme Hedefleri

- Laboratuvar güvenliği eğitiminde **kimyasal riskler** ve diğer acil durumlar ile ilgili temel bilgiler
- Uyulması gereken başlıca **güvenlik standartları**
- **Acil durumlarda** uyulması gereken kurallar ile ilgili temel bilgiler

Laboratuvara ve Atölyede Çalışırken

- **Mutlaka** önlük veya tulum giyilmelidir. Yıkanabilir, tercihen leke tutmayan, beyaz veya mavi önlük. Önden fermuarlı, tek parça, uzun kollu iş tulumu.
- İş çizmeleri giyilmesi tavsiye olunur. İşlem sonrasında temizlemesi kolaydır.
- İş gözlüğü giyilmesi tavsiye olunur. İşlem sonrası kolay temizleme.
- **Tüm laboratuvar çalışmaları boyunca** lateks eldiven giyilmesi **zorunludur**. Delici-kesici aletlerle çalışırken **çift kat** giyilmelidir. Hatta ağır bir faaliyetse, lateks eldiven üzerine **bulaşık eldiveni** de ekstradan takılabilir.
- Maske ve bone kullanılması da hijyen açısından önemlidir.

Tıbbi Alet ve Ekipman

- Asıl Kullanılacak olan → Bistüri sapı + Bistüri ucu
- Çok dikkatli kullanılması gerekir.
- Tüm delici ve kesici aletlerin yetkili personel ile birlikte / gözetiminde takılıp çıkartılması kullanılması ve tıbbi atığa atılması zorunludur.
- İşi biten ve dezenfekte edilen bistüri de kurulanıp temel alet kutusuna konmalıdır.

Tıbbi Alet ve Ekipman

- Penset; Dokuları tutmaya yarayan, çeşitli boylarda, uç kısmı kullanılacağı bölgeye göre düz veya dişli olabilen paslanmaz çelikten tutgaçtır.
- İşi biten ve dezenfekte edilen penset, kurulanıp temel alet kutusuna konmalıdır.

Kullanılacak Tıbbi Alet ve Ekipman

- Tıbbi Makas
- Tüm delici ve kesici aletlerin yetkili personel ile birlikte / gözetiminde, kullanılması ve temizlenmesi zorunludur.
- İşi biten ve dezenfekte edilen tıbbi makaslar, kurulanıp temel alet kutusuna konmalıdır.

Tıbbi Alet ve Ekipman

- Costatom (kostatom)
- Kaburgaların kesilmesi, ayrılması için kullanılır.
- Eğik uçlu, düz uçlu.
- Tüm delici ve kesici aletlerin yetkili personel ile birlikte / gözetiminde takılıp çıkartılması, kullanılması ve tıbbi atığa atılması zorunludur.

Laboratuvarda Çalışırken

- Çalışma için gelen gruplar öncelikle yetkili personele geldiğini **haber verir**, yürüteceği faaliyeti **bildirir**. **Personel gözetiminde** çalışmasını yürütür.
- İş tulumu ve önlükler kapalı, eldivenler takılı olmalıdır.
- Çalışırken eldivende herhangi bir **yırtık, delik, patlak** olduğu anda eldiven **değiştirilmeli ve yenisi giyilmelidir**.
- Delici- kesici aletle çalışanlar, diğer grup arkadaşlarına **çok dikkat etmelidir**. Birbirinin çalışma sahasına girmemelidir.

Laboratuvarda Çalışırken

- Herhangi bir **yaralanma, kesilme** durumunda; yaralanan bölge hemen bol su ve antiseptik sabun ile yıkanmalı.
- Tentürdiyot vb. maddeler sürülmeli ve yara güzelce bandajlanmalıdır.
- Yaranın büyüklüğüne bağlı olarak **3 – 10 gün** laboratuvarda faaliyet yapılmamalıdır.
- Gerekli tüm ilk yardım malzemesi ve antiseptik sabun mevcuttur.

Laboratuvarda Çalışırken

- Özellikle teknik cihazlar (elektrikli testere, osilasyon testeresi vb.) **sadece ve sadece** yetkili personel tarafından kullanılabilir, açılabilir, kapatılır.
- Dolayısıyla cihazlar için lütfen ilgili personele söyleyiniz.
- Alet dolabından alınan tüm teknik alet ve ekipmanlar çalışma saati sonrasında temizlenip aynı şekilde dolaba yerleştirilir. **Masada bırakılmaz.**
- Tıbbi alet ve ekipmanların tek kullanımlık kısımları (uçlar vb.) **yetkili personel gözetiminde** çıkarılıp **tıbbi atık konteynırına** atılmalı ve sonrasında aletler dezenfektanlı sabun ile yıkanmalıdır.

Laboratuvardan Ayrılırken (Sıralı)

1. Çevrede biyolojik kirlilik yaratabilecek **doku artıkları temizlenir ve tıbbi atığa atılır.**
2. **Çalışma masası antiseptik kimyasal ve su ile temizlenir.**
3. **Kişisel diseksiyon aletleri dezenfekte edilir, kurulanır ve temel alet kutusuna konur.**
4. Laboratuvarda faaliyet sonrası hiç bir **prizde fiş veya cihaz** bırakılmaz.
5. Sonrasında **eldiven, bone ve maskeler tıbbi atığa** atılır.
6. Kirlenen tüm vücut bölümleri iç diseksiyon salonundaki lavabolarda, tıbbi dezenfektan ile yıkanır.
7. İsteyenler arındırma duşlarını kullanabilir.
8. **Önlük ve tulum ters yüz edilerek çıkarılır, poşetine konur.**
9. **En son çıkacak olan kişi personele mutlaka haber vermek zorundadır.**

Öneriler

- **Ailenizle ve doktorunuzla görüşerek** geçmiş aşı zamanlarınızı ve aşı olmanıza engel bir durumunuz olup olmadığını öğreniniz.
- Engeliniz yoksa; Mesleki risk grubu olmamız sebebiyle **aileniz ve doktorunuza danışıp, onların onayıyla** özellikle **zoonoz hastalıklara karşı** aşı olmanız önerilir.
- Herhangi bir sağlık problemi, halihazırda bir hastalık durumu var mı, kimyasal alerji durumunuz söz konusu mu? Herhangi bir şey varsa bildiriniz.
- Su kesilmelerine karşı yanınızda ıslak havlu, mendil, susuz el dezenfektanı vb. temizleme malzemesi bulundurunuz.
- Çalışma arkadaşlarınızı hatalı bir faaliyet yaparken görürseniz uyarınız. Beklenmedik, uygun olmayan durumları yetkili personele utanmadan, sıkılmadan bildiriniz.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ VETERİNER FAKÜLTESİ
ANATOMİ ANABİLİM DALI

TEŞEKKÜRLER...